

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-676//21-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Dešná
Sídlo	378 73 Dešná 17
E-mail	zsdesna@desna.cz
IČ	70986576
Identifikátor	650049870
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Mirka Adamová
Zřizovatel	Obec Dešná
Místo inspekční činnosti	378 73 Dešná 17, 378 73 Dešná 62, 378 73 Dešná 25
Termín inspekční činnosti	5. 10. 2021 – 7. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo ve dvou třídách 21 žáků prvního až pátého ročníku. K zájmovému vzdělávání bylo přihlášeno 20 účastníků. V mateřské škole se vzdělávalo v jedné třídě 17 dětí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy ve své aktualizované koncepci navázala na osvědčené výchovně-vzdělávací cíle, které kladou důraz na činnostní učení a rozvoj kreativity. Cíle se daří naplňovat zejména díky vyváženému partnerství s rodiči a funkčně uzpůsobeným prostorům školy. Pozitivním faktorem je sportovní zázemí obecní tělocvičny, využívání obecní knihovny i venkovské prostředí obklopující školu. Převážná část těchto podmínek výrazně ztraktivňuje a ovlivňuje zájem o vzdělávání v základní škole a mateřské škole.

Pedagogický tým základní i mateřské školy je složený ze zkušených i některých nekvalifikovaných učitelů, v posledních letech byl doplněn o úvazky školních asistentů působících dle potřeby v obou součástech školy. Tato skutečnost pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Ředitelka školy delegovala pravomoci spojené s vedením mateřské školy na vedoucí učitelku, která buduje koncepci rozvoje mateřské školy na přirozených cílech vycházejících z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání však není potřebně aktualizován, což částečně omezuje využívání efektivních postupů při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných i dvouletých, poskytování vzdělávání v povinném předškolním vzdělávání a volbu adekvátních postupů při práci s dětmi s odlišným mateřským jazykem.

Společné plánování výuky včetně účelné výměny zkušeností i vhodné kolegiální podpory je projednáváno prostřednictvím vzájemné průběžné komunikace pedagogů. O těchto plánováních a metodických debatách však nejsou vedeny písemné záznamy. Omezena je tak kontrola a realizace takto vzniklých plánovaných aktivit a jejich kvalitní vyhodnocování i efektivní zacílení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Toto vzdělávání je ve škole realizované spíše na základě individuálních požadavků pedagogů a s přihlédnutím zejména k nabídkám vzdělávacích programů. To se částečně projevovalo v menší pestrosti využívání aktivizujících metod a forem práce. Pozitivní vliv dalšího vzdělávání byl patrný zejména v cíleném využívání podnětných didaktických pomůcek a účelném uspořádání zázemí školy, kde byly prezentované práce z tvořivých aktivit dětí i žáků. Estetické i funkční uspořádání prostor a vstřícná komunikace mezi všemi aktéry vytváří kvalitní prostor pro individuální a bezpečný rozvoj žáků.

Hospitační činnost ředitelky v základní škole i mateřské škole je prováděna plánovitě, ale s menší četností. Kontrolní činností se zatím ředitelce nedaří pružně reagovat na zavádění inovativních pedagogických postupů a efektivně sledovat legislativní změny apod. V průběhu inspekční činnosti byly odstraněny dílčí nedostatky v části povinné dokumentace týkající se organizace školní družiny. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl rovněž dílčích částech upraven v průběhu inspekční činnosti, aby odpovídal aktuálnímu rámcovému vzdělávacímu programu a napomáhal úspěšnému přechodu do běžné výuky po období distančního vzdělávání.

Ve spolupráci se zřizovatelem jsou zajištěny kvalitní podmínky pro výuku tělesné výchovy a byla rekonstruována šatna pro žáky v základní škole. Podařilo se postupně školu vybavit novým nábytkem a spolufinancováním z projektů také zajistit novou interaktivní techniku, která umožňuje účelné vzdělávání za pomoci moderních technologií. Ve sledovaném období se však v zahradě mateřské školy vyskytly některé závady herních prvků, které nebyly v rozhodné době odstraněny. Rizikovým faktorem se stalo i neprovedení některých povinných revizí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pedagogové v základní škole navazovali na dosavadní znalosti a zkušenosti žáků. Vytýčené cíle jsou částečně individualizovány v souladu s potřebami žáků formou přiměřeného pracovního tempa a menšího počtu žáků ve třídách. Učitelkami byla navozena příjemná, klidná pracovní atmosféra. Pedagogové účinně podporovali motivaci žáků i ctění pravidel. Zvolené aktivity vedly přiměřeně žáky k naslouchání, hravé práci s názornými pomůckami. Podporováno bylo třídění, srovnávání, řazení, aplikace při učení. Převažující frontální výuka i samostatná práce byly téměř vždy účelné vzhledem k využití osvědčených činnostních metod. Propojení učiva s reálnými situacemi a cílené využívání mezipředmětových vztahů, které by výrazněji iniciovalo žakovský zájem o učení, bylo využito v malé míře. Čtenářské dovednosti jsou průběžně funkčně rozvíjeny s cílem umět vyhledávat informace a porozumět přečtenému. Škola má zřízenou školní knihovnu vybavenou knižním fondem, který však vyžaduje postupnou obnovu. Efektivní využití řady didaktických pomůcek nejvýrazněji podporovalo činnosti v přírodovědě. Výuka anglického jazyka probíhala převážně v cílovém jazyce, žáci využívají digitální učební texty, které podporují aktivní vizualizaci a poslechové aktivity. Tělesná výchova podporovala spontánní všestranné pohybové aktivity. Zařazovány jsou i hry s pravidly, které pozitivně podporují týmové vztahy mezi žáky. Ve sledované výuce však byli celkově žáci méně motivováni k mluvenému projevu, kladení otázek, navrhování vlastních řešení či argumentování. Pedagogové se zaměřovali především na přímé hodnocení s motivačními povzbuzeními, částečně byla využívána práce s chybou. Nebylo však vhodně zařazeno více prostředků formativního hodnocení jako např. sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo v příznivém klimatu založeném na respektu a vstřícném přístupu, což usnadňovalo rychlý adaptační proces nejmenších dětí. Spontánní i řízené aktivity se vhodně doplňovaly a umožňovaly přistupovat k cílům vycházejícím z aktuálních podmínek. Cíle se vzájemně prolínaly a dovolovaly příznivě rozvíjet i některé klíčové kompetence. Vzdělávací nabídka zatím není uzpůsobena zjištěním z jinak kvalitně prováděné diagnostiky. Nabízené aktivity potřebně podporovaly rozvoj sociálního citění, jemnou a hrubou motoriku. Frontální přístup byl zvolen vhodně, individuální vzdělávání bylo umožněno i díky nižšímu počtu přítomných dětí. Napříč heterogenním věkovým složením třídy je dětem poskytována na vysoké úrovni možnost seznamovat se a pracovat s knihami, čímž je rozvíjena předčtenářská gramotnost. Schopnost komunikovat byla vhodně využita mj. i při případném řešení konfliktů. Téměř všechny děti prokazovaly přirozené respektování jak pravidel třídy, tak pravidel bezpečnostních a hygienických. Děti v povinném vzdělávání disponují širokou škálou znalostí, správnými návyky při používání psacího náčiní. Cíleným zařazováním pohybových her a rozvíček byly děti vedeny k rozvoji tělesné zdatnosti. Při přípravě na pobyt venku i během celého dne bylo zřejmé, že děti jsou vedeny k samostatnosti a vysoké míře sebeobsluhy. Snaha o co nejširší množství vzdělávacích nabídek vede k tomu, že během střídání aktivit nezbyvá čas na průběžnou zpětnou vazbu nebo sebehodnocení.

Při činnosti ve školní družině panovalo vstřícné klidné klima. Účastníci využívali možnosti relaxačních i tvořivých aktivit. Bylo dbáno o vhodné a podnětné trávení jejich volného času. Vhodná nabídka zájmového vzdělávání je doplněna kroužky podporujícími především praktickou seberealizaci účastníků v oblasti tělovýchovné, environmentální, logopedické a jazykové průpravě.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány v souladu s individuálním stavem vzdělavacího pokroku jednotlivých žáků. Pravidla pro hodnocení jsou jednotně pedagogy využívána. V době inspekční činnosti byla doplněna o část zabývající se oblastí sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Celkové vyhodnocování výsledků však nemá potřebnou vypovídací hodnotu pro další plánování vzdělávání. Škola dlouhodobě nevyužívá ani komplexnější externí testování žáků. To znemožňuje pedagogům přijímat účinná opatření ke zkvalitňování vzdělávacích postupů. Žáci vykazují průměrný vztah k učení, což se projevilo v menším počtu prospívajících s vyznamenáním. U některých žáků byly zaznamenávány i zvýšené absence ve školní docházce, které jsou průběžně dostatečně školou sledovány a ve spolupráci se zákonnými zástupci projednávány.

Diagnostika dětí v předškolním vzdělávání je prováděna po konzultaci obou učitelek a za pomoci sběrných portfolií. Grafické znázornění diagnostiky je přehledné a při poskytování zpětné vazby dětem umožňuje sdílet radost z osobnostního růstu. Z diagnostiky však nejsou vyvozovány žádné další záměry. Při plánování a realizaci vzdělávacích činností nejsou vždy důsledně diferencované cíle dle diagnostických zjištění pro různé věkové kategorie, není přihlíženo k věkovému složení třídy a dosavadním znalostem a zkušenostem dětí tak, aby je adekvátně a přiměřeně rozvíjely. Přejít dětí na základní školu je usnadněn úzkou spoluprací všech aktérů vzdělávání včetně aktivní participace rodičů během celoročních aktivit a společných slavností. Spolupráce školy s místními dobrovolnými spolky např. mysliveckým sdružením či dobrovolnými hasiči podporuje rozvoj environmentálního citění, bezpečného chování apod.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje ředitelka školy jako výchovná poradkyně i metodička prevence. Škola se snaží o důsledné sledování a předcházení rizikových jevů v prostředí organizace. V době inspekční činnosti byl doplněn program poradenských služeb o strategii předcházení školní neúspěšnosti. Škola řeší s odborníky otázky v oblasti společného vzdělávání dle postupně se vyskytujících potřeb podpory pro jednotlivé žáky. V současné době však bylo nutné z důvodu pandemických opatření zajistit pro některé žáky další podpůrná opatření. Jsou jim dle potřeby nabízeny konzultace a pravidelná nebo příležitostná doučování ke zlepšování jejich vzdělávacích příležitostí. Dopady úspěšnosti těchto kroků jsou školou průběžně vyhodnocovány ve spolupráci se všemi zúčastněnými učiteli, žáky ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Ve spolupráci se zřizovatelem škola pokračuje ve zlepšování podmínek materiálních i personálních. Proběhla rekonstrukce šaten pro žáky základní školy. Za pomoci dotačních titulů Šablony II a III se podařilo začlenit do výuky moderní interaktivní techniku a zřídit funkce dvou úvazků školních asistentek aj.

Silné stránky

- Estetické a funkční uspořádání prostředí školy a vstřícná komunikace mezi všemi aktéry uvnitř školy vytváří kvalitní prostor pro individuální a osobnostní rozvoj žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při vzdělávání dětí a žáků chybí využívání širšího spektra metod a forem práce, které vedle své motivační role podporují aktivní učení i rozvoj komunikačních dovedností.

Chybí využívání více prvků formativního hodnocení jako nástroje pro zkvalitňování pokroku každého dítěte a žáka.

- Při plánování a realizaci vzdělávacích činností nejsou vždy důsledně diferencované cíle dle diagnostických zjištění pro různé věkové kategorie, není přihlíženo k věkovému složení třídy a dosavadním znalostem a zkušenostem dětí tak, aby je adekvátně a přiměřeně rozvíjely.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Zkvalitnit plánování změn i zefektivnit kontrolní systém napříč všemi úrovněmi pedagogických procesů, včas důsledně aktualizovat dokumentaci školy v souladu s platnou školskou legislativou včetně všech aktualizací školních vzdělávacích programů vydávaných školou.
- Další vzdělávání zaměřovat na aktivizující metody a formy práce a účelné využívání prvků formativního hodnocení v základní škole i mateřské škole.
- Sledovat celkové výsledky ve škole případně i prostřednictvím externího testování a vyhodnocování těchto sledování. Na základě těchto analýz přijímat aktivní opatření a spolupracovat s rodiči při nastavování opatření podporujících předcházení školní neúspěšnosti žáků.
- Vyvozovat záměry z diagnostiky dětí v předškolním vzdělávání a na jejich základě důsledně diferencovat vzdělávací cíle.
- Zajistit ve spolupráci se zřizovatelem komplexní bezpečné zázemí ve škole prostřednictvím včasných revízi a oprav herních prvků v areálu mateřské školy.
- Postupně obohacovat knižní fond školní knihovny o novou dětskou literaturu i odbornou pedagogickou literaturu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná obcí Dešná bez č. j. dne 16. 10. 2002 včetně dodatku č. 1 a 2
2. Jmenování ředitelky školy vystavené starostou obce Dešná s účinností od 1. 9. 2004
3. Koncepce Základní školy a Mateřské školy Dešná pro období 2021 - 2026
4. Plán kontrolní činnosti školy ve školním roce včetně plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný pro rok 2021/2022
5. Hospitační záznamy základní školy a mateřské školy 2019
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2019/2020, 2020/2021
7. Zápisy z pedagogických rad ZŠ a pedagogických rad MŠ školní rok 2020/2021
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2012
10. Školní matrika ZŠ a MŠ Dešná pro školní roky 2021/2022
11. Správní rozhodnutí školní rok 2019/2020, 2020/2021
12. Třídní knihy a rozvrhy hodin základní školy a mateřské školy na školní rok 2021/2022
13. Program poradenských služeb ve škole platný od 5. 10. 2021
14. Školní řád základní školy platný od 1.9. 2012 s dodatkem platným od 1. 9. 2020
15. Vnitřní řád školní družiny s platností od 17. 2. 2020

16. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině a zápisové lístky školní rok 2021/2022
17. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Svět kolem nás platný od 1. 1. 2018
18. Školní řád mateřské školy platný od 1.9. 2021
19. Individuální záznamy o dětech
20. „Vnitřní hodnocení“ mateřské školy pro školní roky 2019/2020 a 2020/2021
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (týkající se odborné kvalifikace)
22. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knih úrazů
23. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Regina Mihulová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Regina Mihulová v. r.

Mgr. Bc. Jaromír Čermák, školní inspektor

Mgr. Bc. Jaromír Čermák v. r.

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník

Bc. Vladimír Štípl v. r.

V Českých Budějovicích 5. listopadu 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Mirka Adamová, ředitelka školy

Mgr. Mirka Adamová v. r.

V Dešné 8. 11. 2021